COBRA
MUSEUM
VOOR MODERNE
KUNST
Amstelveen

SAMENSPEL

Blauwdruk 2024-2027

Het andere verhaal, 2022

"De functie van een museum is het verwerven, behouden, onderzoeken, presenteren, documenteren en bekendheid geven aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, waarin o.a. diversiteit, inclusiviteit en maatschappelijke urgentie vorm krijgt voor doeleinden van studie, educatie, verbinding en genoegen."

De museumvereniging

Cobra Pas Amstelveen, 2023

Corneille 100, 2022

Inhoudsopgave

1. Samenspel: doelstelling 2024-2027 9

2. Waar komen we vandaan? 10

3. Waar gaan we naartoe? 13

4. Herstructurering organisatie 2024 14

5. Al met al 17

5.1 Gelijke kansen voor iedereen 17

5.2 Onderwijs verrijken 18

5.3 Cultuur: de stad floreert 18

6. Financiële uitgangspunten 20

6.1 Historisch perspectief 21

6.1.1 Financieringsmix 2018-2022 22

6.2 Toekomstperspectief 23

6.2.1 Financieringsmix 2023-2027 24

6.3 Begroting 25

7. Tenslotte 26

Opening Crescente, schoolproject KKC, 2023

Cobra Artist talk, 2022

Diwali festival, 2022

Camping Cobra Yoga, 2021

Herbert Raat en Marius Touwen: de start van de publiek-private samenwerking voor het Cobra Museum – 13 september 2023

1. Samenspel: doelstelling 2024-2027

Samenspel is het mooie thema van deze blauwdruk. De spelers – de gemeente Amstelveen, het Cobra Museum, alle inwoners van Amstelveen, de doelgroepen, deelnemers en andere steungevers – brengen alle hun eigen kracht, kennis en waarden in. De som is daardoor vele malen groter dan de aparte delen. Samenspel is luisteren en nieuwgierig zijn naar de ander, het samen maken en scheppen. Het vraagt om ruimte om het beste van de een te geven aan de ander. Dan wordt het een schitterend gezamenlijk kunstwerk van maatschappelijke waarde, creativiteit en verrijking.

Wij zetten in op een open en nieuw begin met Amstelveen. Het doorgroeien van de zaadjes die zijn gepland en al zijn uitgegroeid tot tere jonge planten. Maar nog niet voldoende met elkaar zijn verstrengeld tot een alles bedekkend bloemenbed. Wij willen een doorstart maken en bouwen op de fundamenten die zijn gelegd. De maatschappelijke waarde van alle doelgroepen binnen de programma's, activiteiten en educatie voor Amstelveen nog duidelijker koppelen aan de uitgangspunten van het coalitieakkoord: gelijke kansen, inspirerend onderwijs en culturele bloei. Wij willen onze bestaande samenwerkingen met meer dan dertig culturele en maatschappelijke organisaties en gemeenschappen in Amstelveen verdiepen en uitbouwen. Een open broedplaats en ontmoetingsplek zijn voor alle inwoners van Amstelveen, maar mensen van buiten zijn net zo welkom. Wij stellen in dit plan ook meetbare ambities voor. Een heel belangrijke ambitie is de eis om binnen het budget te blijven. Het samenspel wordt ook gezocht in heldere rollen: de gemeente is subsidiegever, de raad van toezicht en directie van het Cobra Museum zijn beleidsbepalers, externe financiële partijen beïnvloeden beleid op hun thema's. Een kwalitatieve eenmalige impuls – bijvoorbeeld een open en verwelkomende voorgevel en architectuurontwerp voor de culturele programmering, café en museum-winkel, voor en met Amstelveen op de begane grond – zou onze ambities zeker versterken. De vierjarige subsidieregeling is een goed model om deze ambities in die periode te plannen en te realiseren.

Samenspel is niet een notarieel contract, het is een handdruk waarmee alle partijen hun belofte bezegelen.

Jerry Straub
Bestuursvoorzitter

Stefan van Raay
Directeur Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen

2. Waar komen we vandaan?

Het Cobra Museum is ontstaan op initiatief van de gemeente Amstelveen, financieel gesteund door een grote groep ondernemers. Naast de realisatie van het Stadshart als woon- en winkelcentrum was er ook ruimte voor kunst en cultuur. Daaronder een uniek museum van bovenregionale betekenis ter bevordering van het kwaliteitsimago en ter vergroting van de (inter)nationale naamsbekendheid van Amstelveen.

Het Cobra Museum is uniek. Het is het enige museum in Nederland dat gewijd is aan een internationale kunstbeweging met manifest: vrijheid, expressie, spontaniteit, experiment, het ontdekken van het kind in jezelf en het feit dat in elk mens een kunstenaar schuilt staan centraal. kunst van buiten Europa en de Verenigde Staten, autodidactische kunst en de kruisbestuiving tussen verschillende kunstvormen tot de speerpunten. Tegengestelde stromingen behoren ook binnen die context.

Vanaf 2018 werkt het museum met een helder doelgroepenbeleid: alleenstaanden, (eenzame) ouderen en jongeren, kinderen, mensen met een neurodiverse achtergrond, genderdiversiteit, andere nationaliteiten en nieuwe bezoekers. Daarmee is de laatste jaren, met een beperkt budget, een museum met nationale allure gerealiseerd. Veel Amstelveense, Nederlandse en buitenlandse bezoekers hebben hiervan kunnen genieten. Het museum was tot de coronapandemie een geliefde locatie voor verhuur en evenementen. Ondanks de sluitingen en uitval tijdens de coronajaren en de lange nasleep daarvan, is het bezoekersaantal de laatste vier jaar gestegen.

Vanwege het beperkte budget is te weinig geïnvesteerd in corporate marketing waardoor de programmering voor de buitenwacht geen heldere identiteit heeft. Daarnaast is, om het financiële tekort op te vangen, voor internationale tentoonstellingen gewerkt met een toeslag op entreegelden. Dit is een beleidsmatige misvatting gebleken omdat vooral bij de museumkaarthouders dit niet goed viel en de inkomsten juist terugliepen.

Nadat afgelopen jaar het voortbestaan van het museum, in publieke sfeer, in twijfel is getrokken, zijn er via een online petitie meer dan 13.000 steunbetuigingen binnengekomen. Tot onze verrassing veel uit de hoek van onze beoogde doelgroepen, maar ook van (lokale) culturele en onderwijsinstellingen, architecten, politici, bekende Nederlanders, Cobra-kunstbruikleengevers/verzamelaars/kenners, kunstenaars, (bekende) inwoners van Amstelveen en collega-musea en galeries. Het museum wordt gedragen door een grote gemeenschap die het Cobra Museum een warm hart toedraagt.

De onzekerheid over de toekomst van het museum heeft ook negatieve gevolgen. Een betaalbaar internationaal project, op het niveau van de eerdere Frida Kahlo tentoonstelling, heeft afgezegd en een langdurige bruikleengever wil vijf bruiklenen terugtrekken.

Camping Cobra, 2022

Jesse van Muylwijck, Cartoonist De Rechter, 2023

Cobra café, expositie *Visies uit Oekraïne*, 2022

3. Waar gaan we naartoe?

Wij hebben geluisterd naar de wensen die in het raadsgesprek en -debat naar voren zijn gekomen. Ook hebben we daarna bij de culturele woordvoerders van alle partijen gevraagd naar hun belangrijkste aandachtspunten.
De grote behoefte om het museum meer relevant te maken voor Amstelveen heeft zich nu vertaald in een huiskamer en broedplaats voor de stad op de begane grond en de (inter)nationale programmering, zoals opgenomen in de subsidieaanvraag 2024-2027 op de eerste verdieping.

Het Cobra Museum gaat het creëren van maatschappelijke waarden, concreet gericht op thema's die spelen in Amstelveen, centraal stellen. Samen met de inwoners, doelgroepen, scholen, culturele en maatschappelijke organisaties, ondernemers en de gemeente maken wij van het Cobra Museum een plek waar je elkaar tegenkomt, schoonheid en troost beleeft en ontmoeting en inspiratie creëert en ervaart. Kinderen en kunstenaars kunnen hun talent tot bloei laten komen. Het Cobra Museum als levendige en vitale broedplaats en huiskamer van de stad.

Het middel waarmee we dat doen is moderne kunst. Maken, beleven, meedoen, laten zien, vertellen en verrijken. In de vitale en brede geest van de Cobra-beweging die uitgaat van samenspel en creativiteit. Het museum brengt de collectie en de geschiedenis van Cobra actief samen met de behoefte van Amstelveen. Bezoekers van buiten de metropoolregio krijgen (en grijpen) ook de kans om te zien wat Amstelveen te bieden heeft. Bovengenoemde maatschappelijke waarden gaan wij kwantificeren en meten.
Dit doen wij met een tool, gerealiseerd door McKinsey & Company en aangeboden tijdens een van de brainstormsessies met het Rijksmuseum Amsterdam.

Door een eenmalige investering willen we de kracht van het daglichtmuseum, ontworpen door architect Wim Quist, functioneel maken. Door het plaatsen van lameldakramen kunnen we de lichtsterkte per tentoonstelling reguleren en hoeven de ramen niet afgeplakt te worden. We stellen ons open naar Amstelveen en bezoekers door de entree en de museumwinkel aan te pakken en de voorgevel een update te geven. Aankomende maanden wordt onderzocht of het uitbaten van het café aan een lokale Amstelveense horecaondernemer kostenbesparend is en of de openingstijden kunnen worden verruimd en losgekoppeld van de reguliere museumtijden. De investering heeft ook een positieve invloed op verhuringen en evenementen.

Er komt meer budget voor corporate marketing, naast de uitingen specifiek voor tentoonstellingen en *free publicity*, zodat evenementen bekend zijn bij een breder publiek en hen naar het museum trekt. We werken met *influencers* en communiceren via sociale media maar ook met STER-reclame en Virtual Reality (*inside* en *outside*), voor een extra beleving in het museum of een online museumbezoek.

Nu, bijna 30 jaar na de opening, is het tijd om doelstellingen en structuur te herijken, het achterstallige onderhoud aan het gebouw aan te pakken en noodzakelijke vernieuwingen door te voeren. Dit is in grote lijnen aangegeven in de financiële paragraaf, waar met cijfers onze ambities zijn weergegeven.

4. Herstructurering organisatie 2024

Dit plan presenteert een reëel budget conform de financiële paragraaf en heeft onze belofte dat we het jaarbudget niet overschrijden. Extra budget wordt alleen uitgegeven als het elders gefinancierd is. De brainstormsessies in voorbereiding op dit plan hebben ons veel opgeleverd en de resultaten zijn verwerkt in dit plan.

- Overgang van een stichtingsbestuur naar een raad van toezicht. Het traject is ingezet;
- Versterking van het team, met name voor de corporate marketing, de bedrijfsvoering van het café en museumwinkel en de fondsen- en sponsorwerving; we gaan van 23 fte naar 25 fte;
- De interne organisatie, waaronder de financiële afdeling, wordt zodanig heringericht dat er adequaat kan worden geacteerd op het moment dat er sprake is van tegenvallers;
- Investering voor verduurzaming en toekomstbestendig maken van het museum;
- De brainstormsessies worden driemaandelijks voortgezet.

Stichting Kanker in Beeld: Verwoorden, verklanken, verbeelden, verwerken, 2022

Ambities

	2023	2027
Bezoekers	63.000	73.000
Founders	3	6
Vrienden & donateurs (Club Cobra)	69	200
Bedrijf sponsors	23	43
Evenementen en verhuur	33	65
Cobra Passen A’veen	600	2.800
Scholenprogramma's PO/BSO/VO/MBO	28	45
Rondleidingen	450	650

Cobra Museum, café terras

“Heel bijzondere tentoonstelling boven! Nooit geweten dat er specifieke Afrikaanse kunst bestond! We hebben genoten en zeggen het voort.”

Frans & Joke, 14 oktober 2022

5. Al met al

We richten ons op drie gezamenlijke pijlers, recht uit het coalitieakkoord van de gemeente Amstelveen: kansengelijkheid, onderwijs en cultuur, waarin de volgende activiteiten passen:

5.1 Gelijke kansen voor iedereen

“Ontmoeting is de sleutel van onze stad, de veelkleurigheid van Amstelveen is haar kracht. We spannen ons tot het uiterste in om te zorgen dat iedereen zich thuis voelt in onze stad, onafhankelijk van waar je in gelooft, van wie je houdt, waar je bent geboren, hoe je eruit ziet en of je een beperking hebt. We stimuleren dat de gemeente, scholen, ondernemers en maatschappelijke organisaties dit zoveel mogelijk uitdragen.” - passage coalitieakkoord.

- We breken de entree open zodat de grens tussen stad en museum wegvalt, je loopt zo binnen door de nieuwe entree die verwelkomt en nieuwsgierig maakt;
- De museumwinkel en het café staan open voor iedereen en trekken meer mensen;
- De gevel krijgt een opfrisbeurt en wordt letterlijk en figuurlijk het gezicht van Amstelveen;
- Kunst door en voor mensen met een neurodiverse achtergrond;
- Elke woensdag gratis toegang voor álle Amstelveners met de Cobra Museum Pas Amstelveen;
- Participe, Kunst met een koekje;
- Inburgeringsprogramma in samenwerking met de bibliotheek;
- De expatgemeenschap met o.a. het Japan Festival en Diwali feest;
- De commissie Internationale vrouwendag Amstelveen;
- Korting voor Amstelkring-leden;
- Burendag;
- 24uurAmstelveen;
- Lid van de Amstelveense ondernemingsvereniging;
- Vrijwilligers werven uit mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

5.2 Onderwijs verrijken

“We vergroten de kansengelijkheid door [...] schooldagen waar kunst, cultuur, muziek en het ontdekken van techniek en natuur zoveel mogelijk onder het dak van de school zijn verenigd. Daarnaast organiseren we zomerscholen en meer studieplekken voor leerlingen en studenten. We stimuleren en faciliteren onderwijsvernieuwing in Amstelveen, met name in het voortgezet onderwijs. Te denken valt aan initiatieven met aandacht voor ambachten, creativiteit en cultuur en satellietklassen van scholen buiten Amstelveen.” - passage uit coalitieakkoord.

- De Cobra Academy (Amstelveense jongeren 17-25 jaar);
- Het Cobra Kindermuseum (Amstelveense jonge gastconservatoren 6-12 jaar);
- Cobra gaat onderwijsmodules maken, na actief in overleg met docenten CKV, handvaardigheid, beeldende vorming en tekenen om te aan te sluiten aan het curriculum;
- Ruimte bieden aan creatieve opleidingen van Rietveld, UvA, VU, HvA en HKA;
- Cobra leert en speelt voor alle scholieren en studenten in Amstelveen:
  - kinderateliers
  - vakantieclubs
  - Camping Cobra

5.3 Cultuur: de stad floreert

“We gaan actief sturen op gebruik van kunstateliers zoals ze bedoeld zijn en stimuleren kunst in de wijken. We herijken onze functie. We gaan onze ruimte meer multifunctioneel inzetten en meer samenwerking zoeken. We kunnen de broedplaats zijn voor kunstenaars, ondernemers en startende creatieve geesten.” – passage coalitieakkoord

- De begane grond in het museum is de interactieve broedplek waar 365 dagen per jaar een Amstelveense kunstenaar, groep of collectief te zien is;
- Kunst door mensen met een neurodiverse achtergrond;
- Open Ateliers Amstelveen;
- ‘En plein air’;
- De Cobra Kunstprijs Amstelveen;
- Presentaties van de eigen collectie of Cobra kunstenaars;
- Open depot;
- Ruimte voor presentaties van literatuur, voedsel, design door Amstelveners verkocht in museumwinkel en/of gemaakt in café onder de noemer *Amstelveen Creatief/ Amstelveen maakt*;
- Amstelveen Triënnale;
- Samenspel met culturele en maatschappelijke organisaties in het Cross Over-programma.

Het andere verhaal, rondleiding, 2022

“This is our 5th/6th visit to the Cobra Museum and it just never disappoints us! Always fascinating and perfectly curated. Thank you!”

Mou & Ouri

6. Financiële uitgangspunten

De gemeenteraad is op 25 oktober jl. door burgemeester en wethouders op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen bij het Cobra Museum. Het museum is heel blij met de indexering van de subsidie naar € 1,399 miljoen die voor het museum is gereserveerd in de cultuurbegroting 2024-2027. Daarnaast heeft het museum Serra Holding bereid gevonden om als externe financier te fungeren met een rekeningcourantkrediet, dan wel als garantstelling daartoe, waarvoor het museum hen dankbaar is.

Om in globale getallen inzicht te geven in de positie van het museum, verwachten wij het boekjaar 2023 af te sluiten met een verlies van € 1.250.000. Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waar een gemiddeld verlies van € 350.000 steeds kon worden afgedekt door de startgift (nader toegelicht in de paragraaf Historisch perspectief). Exploitatie van dit jaar gaan we dekkend maken door de laatste reserves van € 595.000 in te zetten, door kwijtschelding van de openstaande vorderingen bij de gemeente Amstelveen van € 339.000; achterstallige huurpenningen van € 287.000 en overige vorderingen van € 52.000, en door samen met de gemeente bezwaar te maken tegen het terugbetalen van de Provinciale Coronanoodsteun van € 202.551. Daarnaast wordt € 114.000 uit de rekeningcourant met Serra Holding gehaald.

Dit enorme verlies is onder andere ontstaan door een foutieve inschatting van bezoekers-aantallen voor de jubileumtentoonstellingen Cobra 75 en de Picasso tentoonstelling. Daarnaast spelen de gestegen kosten, weerstand van de Museumkaarthouders tegen de toeslag en het mooie weer in juni/begin juli een rol. De bezoekersprognose was gebaseerd op de aantallen bij de Frida Kahlo-tentoonstelling in 2021, die ondanks de coronarestricties ruim 77.000 bezoekers trok met een opbrengst van € 2,5 miljoen. Met de potentie om net zoveel bezoekers te trekken, zijn beide tentoonstellingen in 2022 contractueel vastgelegd. De kosteninschatting van € 1,8 miljoen zou gemakkelijk gedekt kunnen worden.

Bij de informatie ten aanzien van de financiële ontwikkelingen wordt in de brief d.d. 25/10/2023 per abuis gesuggereerd dat de achterstallige huurpenningen betaald worden uit de rekeningcourant-krediet tussen het Cobra Museum met Serra Holding. In een overleg tussen Serra Holding met de wethouder van Cultuur en de wethouder van Financiën is juist voorgesteld die schuld kwijt te schelden. Daarnaast stelt het museum voor om de huurpenningen fors te verlagen naar € 200.000 per jaar. Waardoor per saldo de exploitatiesubsidie vanaf 2024 € 1.187.860 is. De reden voor het verlagen van de huur is de beperkte commerciële waarde van het pand door het geldende bestemmingsplan als museum.

6.1 Historisch perspectief

Bijna dertig jaar lang werd het museum op een enigszins afwijkende manier gefinancierd. Dit proberen wij te verduidelijken in onderstaande historisch perspectief.

1995
In 1995 is het Cobra Museum voor Moderne Kunst op initiatief van de gemeente Amstelveen en in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven opgericht. De gemeente verstrekte een lening van € 7,9 miljoen voor de bouwkosten van het pand en de opstalrechten op de grond. De rente op de lening bedroeg 7%. Vanuit het bedrijfsleven ontving het museum € 11,1 miljoen ten behoeve van de exploitatiekosten.

Daarnaast ontving het museum van de gemeente een bedrag ter waarde van € 9,1 miljoen. Het museum stalde het bedrag op een deposito bij de Bank van Nederlandse Gemeenten tegen 7,35% rente per jaar. Het deposito liep af op 1 juli 2020. De rente die werd ontvangen op het deposito werd aangewend voor d exploitatie.

Het museum draaide structureel met exploitatietekorten. Het eigen vermogen van € 11,1 miljoen werd daarom bijna elk jaar aangesproken om het tekort te dekken. Op 1 januari 2023 resteerde nog een saldo van € 595.000 van de € 11,1 miljoen.

In 1995 ontving het museum van de gemeente ook nog een bedrag van € 1,4 miljoen om bij de gemeente te beleggen in een zogeheten Museumfonds. De jaarlijkse rente van ca. € 95.000 kon worden aangewend om de eigen collectie op te bouwen.

2007
In 2007 deed het museum afstand van het recht van opstal, waarmee ook het museumgebouw in eigendom van de gemeente kwam. Dit gebeurde door verrekening met de lening van € 7,9 miljoen. Vanaf dat moment betaalde het museum een geïndexeerde huur aan de gemeente van € 309.000. Voor het volledige huurbedrag verstrekte de gemeente aan het museum een structurele huursubsidie.

In hetzelfde jaar droeg het museum het bij de BNG in deposito gegeven bedrag van € 9,1 miljoen over aan de gemeente. Gemeente en museum kwamen daarbij overeen dat de gemeente tot juli 2020 (einde overeenkomst met de BNG) de jaarlijkse renteopbrengsten geïndexeerd aan het museum zou uitkeren. Vanaf 2021 heeft het museum een reguliere subsidierelatie met de gemeente. Feitelijk bedraagt na de overgang in 2007 de exploitatiesubsidie € 1,2 miljoen minus de huursubsidie, te weten een bedrag van ca. € 865.000. De exploitatiesubsidie is de laatste 16 jaar niet verhoogd, ondanks de structurele exploitatieverliezen waardoor het museum inteerde op haar stichtingskapitaal van € 11,1 miljoen.

In 2007 retourneerde het museum ook de gelden in het Museumfonds à € 1,4 miljoen aan de gemeente. De jaarlijkse rente werd tot 2011 als geoormerkte subsidie uitgekeerd voor de verwerving van kunstwerken. In 2011 werd de subsidie door de gemeente definitief beëindigd vanwege bezuinigingen.

Nu het eigen vermogen dit jaar is verdampt, doen wij een voorstel voor structurele verandering tussen subsidiegevers, sponsoren, Cobra Business Club-leden en het museum. Dit plan is een opmaat voor een minder ingewikkelde financiering en exploitatiebegroting dan in het verleden.

6.1.1 Financieringsmix 2018-2022

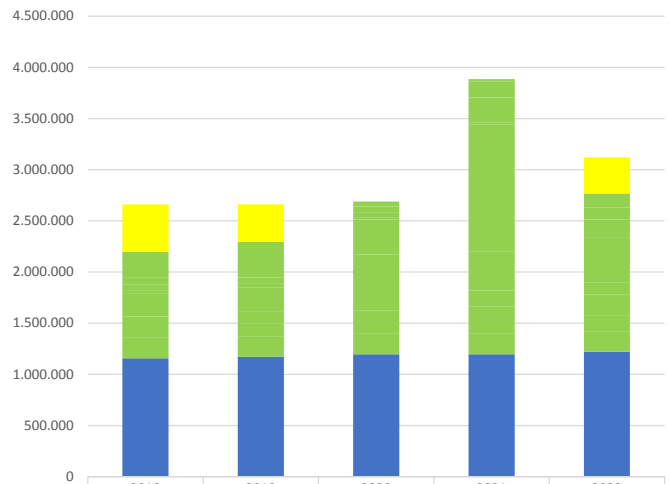

	2018	2019	2020	2021	2022
Ingebracht vermogen Cobra	462.716	367.398			353.075
Verhuur & Evenementen	248.786	265.480	48.680	25.883	137.708
Café	72.649	81.284	55.500	155.243	117.483
Winkel	60.396	64.491	53.940	239.976	131.704
Educatie	29.190	32.151	17.766	19.451	47.520
Entreegelden	222.837	233.011	340.915	1.246.485	434.044
Corona bijdrage			546.454	379.379	116.740
Sponsoring	62.770	119.603	93.777	157.386	203.308
Tentoonstellingsbijdrage	143.717	125.915	135.076	265.181	157.361
Vriendenloterij	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Subsidie gemeente Amstelveen	1.158.000	1.173.204	1.196.667	1.196.672	1.222.315

6.2 Toekomstperspectief

In paragraaf 4 van dit plan is in het kort de herstructurering van de organisatie beschreven. Naast deze herstructurering is het museum ook voornemens verschillende toekomstbestendige investeringen te plegen die er mede toe moeten leiden dat de voorgenomen ambities gerealiseerd kunnen worden. Deze plannen vergen financiële middelen, waarin momenteel niet is voorzien.

Het Cobra Museum vraagt derhalve aan de gemeente Amstelveen een eenmalige investeringskrediet van € 2 miljoen (excl. btw), met een rente van 5% en een looptijd van 10 jaar, waarbij de aflossingscapaciteit gelijkstaat aan de looptijd van het krediet, om achterstallig onderhoud aan het gebouw aan te pakken. Een en ander is in de begroting uitgewerkt.

De directie van het museum heeft zichzelf verplicht het investeringsbedrag niet te overschrijden. Het voorstel ter uitvoering van de werkzaamheden zullen op hoofdlijnen aan de gemeente worden gepresenteerd. En kostenoverschrijding op een deelinvestering wordt gecompenseerd door een besparing op een andere deelinvestering zodat de totale investering de begroting van € 2 miljoen (excl. btw) niet zal overstijgen.

6.2.1 Financieringsmix 2023-2027

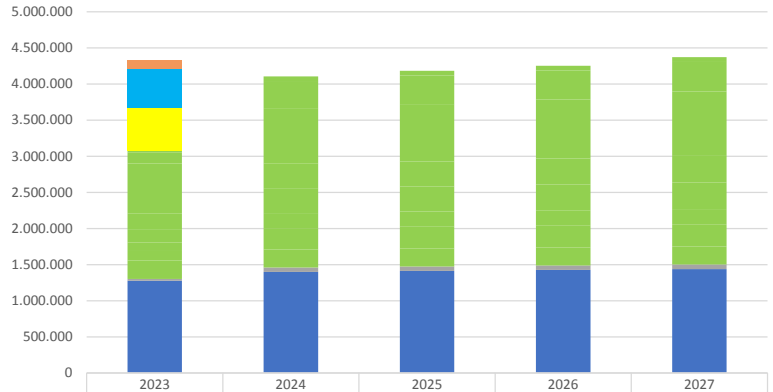

	2023	2024	2025	2026	2027
RC krediet Serra	114.000				
Kwijting gemeente	541.000				
Ingebracht vermogen Cobra	596.056				
Educatie	26.000	65.000	65.618	66.241	66.870
Verhuur & Evenementen	150.000	375.000	395.000	400.000	410.000
Entreegelden	691.146	769.860	794.300	818.740	892.060
Café	217.381	346.400	346.500	357.500	368.500
Winkel	187.294	346.500	346.500	357.500	368.500
Sponsoring	102.384	200.000	210.000	215.000	215.000
Tentoonstellingsbijdrage	145.000	293.000	300.000	300.000	300.000
Vriendenloterij	255.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Project subsidie gemeente Amstelveen	25.590	61.500	62.084	62.674	63.269
Subsidie gemeente Amstelveen	1.276.607	1.399.000	1.412.291	1.425.707	1.439.251

6.3 Begroting

	2023	2024	2025	2026	2027
OPBRENGSTEN					
Subsidie gemeente Amstelveen	865.468	1.199.000	1.210.391	1.221.889	1.233.497
Huursubsidie	411.139	200.000	201.900	203.818	205.754
Project subsidie gemeente Amstelveen	25.590	61.500	62.084	62.674	63.269
Vriendenloterij	255.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Tentoonstellingsbijdrage	145.000	293.000	300.000	300.000	300.000
Sponsoring	102.384	200.000	210.000	215.000	215.000
Winkel	187.294	346.500	357.500	368.500	401.500
Café	217.381	346.500	357.500	368.500	401.500
Entreegelden	691.146	769.860	794.300	818.740	892.060
Verhuur & Evenementen	150.000	375.000	395.000	400.000	410.000
Educatie	26.000	65.000	65.618	66.241	66.870
Som der baten	**3.076.402**	**4.106.360**	**4.204.292**	**4.275.362**	**4.439.451**
LASTEN					
Personeelskosten	1.322.914	1.539.884	1.554.513	1.569.281	1.584.189
Huur museumgebouw	411.112	200.000	201.900	203.818	205.754
Afschrijvingen	19.349	220.000	220.000	220.000	220.000
Huisvesting regulier	218.704	285.000	287.708	290.441	293.200
Tentoonstellingen	1.786.056	800.000	915.000	915.000	925.000
Organisatiekosten	135.381	135.750	137.040	138.342	139.656
Kosten tegenprestaties sponsoring	25.186	35.000	35.333	35.668	36.007
Kosten winkel	104.378	190.575	196.625	202.675	220.825
Kosten café	84.193	190.575	196.625	202.675	220.825
Kosten Verhuur en evenementen	52.691	187.500	197.500	200.000	205.000
Marketing en P.R.	56.000	80.000	80.760	81.527	82.302
Educatie	50.487	49.000	49.466	49.935	50.410
Activiteiten	10.000	20.000	20.190	20.382	20.575
Kosten collectie incl. verzekeringspolis collectie	46.000	64.875	65.492	66.114	66.742
Rente investeringsbijdrage		10.000	10.000	10.000	10.000
Reorganisatie kosten		95.000			
Som der lasten	**4.322.451**	**4.103.159**	**4.168.150**	**4.205.858**	**4.280.485**
Bedrijfsresultaat	1.246.049 -	3.201	36.142	69.505	158.966
Eigen vermogen	**0**	**3.131**	**39.273**	**108.778**	**267.744**
Bezoekersaantallen	**63.000**	**63.000**	**65.000**	**67.000**	**73.000**

7. Tenslotte

Het Cobra Museum en de gemeente Amstelveen horen bij elkaar. We steken samen van wal in deze richting die een omslag betekent voor personeel en bezoekers. Maar ook voor de gemeente. De urgentie vereist voortvarendheid, de toekomst vereist gezamenlijkheid en zorgvuldigheid. Het is de kunst om doortastend koers te kiezen en ruimte te houden om bij te sturen in ons nieuwe samenspel.

Mede dankzij een aantal betrokken externe, deskundige en financieel onafhankelijke partijen, waaronder Serra Holding, heeft het museum in heel korte tijd een hernieuwd plan kunnen samenstellen dat in voldoende mate vertrouwen uitstraalt om gedurende de voorgenomen periode op middellange termijn (2024-2027) een gezonde bedrijfsvoering te beogen. In samenwerking met de gemeente Amstelveen kan op basis hiervan een uniek en duurzaam publiek- en privaatrechtelijk model worden gecreëerd in de culturele sector van de gemeente Amstelveen waarmee de toekomstbestendigheid van het Cobra Museum kan worden gewaarborgd.

Cobra Academy, eerste editie 2023

"Wij waren hier met Pabo voor de Cultuurweek.
Wij vonden de tentoonstelling interessant om te zien.
Wij zien het als een inspiratiebron.
Overtaci heeft een grote indruk achtergelaten."

Pabo student HVA, 1e jaars, april 2023

COBRA
MUSEUM
VOOR MODERNE
KUNST
Amstelveen

BIJLAGE SAMENSPEL

Blauwdruk 2024-2027

Inhoudsopgave bijlage

1. Wat we gaan aanbieden 7

2. Wat we met de collectie doen 25

3. Wat we gaan leren, maken en spelen 31

4. Met wie we graag samenwerken 37

5. Onze bezoekers en deelnemers 43

6. Organsatie & personeel 49

museum voor moderne kunst

1

Wat we gaan aanbieden

Het tentoonstellingsbeleid van het Cobra Museum is gericht op het tonen van 20ste-eeuwse kunst in de volle breedte: van schilder- en beeldhouwkunst tot fotografie, grafische kunst, textiel, keramiek en andere disciplines, zoals dichtkunst. Al deze kunstvormen zijn (vroeger of later) ook door Cobra-kunstenaars beoefend en maken onlosmakelijk onderdeel uit van de moderne kunstgeschiedenis. Ook kunst die diametraal tegenover deze Cobra-kunst stond heeft een plek.

Moderne kunst: de geest van Cobra als leidraad
De leidraad bij het samenstellen van het programma van 2024-2027 kan in de eerste plaats gevonden worden in de geest van de internationale Cobra-beweging. Deze werd bovenal gekenmerkt door een met vrijheidsdrang doordrongen, niet-hiërarchische en experimentele houding ten opzichte van de kunst. Cobra was een beweging van kunstenaars en dichters waaraan uiteindelijk ongeveer veertig kunstenaars uit acht landen hebben bijgedragen. De activiteiten bestonden uit samenkomsten, tentoonstellingen, gedachtenuitwisseling en het maken van een tijdschrift. Cobra stond voor het idee dat álle creatieve uitingen (uit alle tijden, alle culturen en door alle soorten makers) als kunst beschouwd dienden te worden en gelijkwaardig waren. In het tijdschrift van Cobra werd bijvoorbeeld aandacht besteed aan onder meer pre-Christelijke kunst uit Europa, prehistorische runen, tattoo ontwerpen, kindertekeningen, zogenaamde ‘outsider art’ en Afrikaanse kunst. Ook moderne kunst van bijvoorbeeld Joan Miró en Alberto Giacometti kwam aan de orde. De Cobra-kunstenaars zagen een toekomst voor zich waarin de moderne kunst op natuurlijke wijze zou opgaan in deze vormen van volkskunst, in een samenleving waarin alle mensen in alle vrijheid hun creativiteit konden gebruiken om hun omgeving en leven vorm te geven. Zo konden ze geëmancipeerde burgers worden die zich niet hoefden te laten domineren door een heersende klasse. Het idee van de kunstenaar als individueel genie wilde Cobra loslaten.

Naar een mondiale kijk op moderne kunst
De Cobra-kijk op kunst staat in contrast met de destijds dominante kunsthistorische benadering die sterk beïnvloed is door Alfred Barr, die als directeur van het Museum of Modern Art (MOMA) in New York heel invloedrijk was. In deze benadering wordt de kunst uit de moderne tijd, die zich natuurlijk niet langs keurige rechte lijnen ontwikkelde, ingedeeld in stijlen en bewegingen, zoals surrealisme en kubisme. Binnen deze stijlen en bewegingen bestaat telkens een duidelijke hiërarchie waarin bepaalde kunstenaars als het meest vooruitstrevend of ‘puur’ werden gezien. Anderen, en alle vormen van kunst die niet in dat plaatje pasten, verdwenen naar de marge. Dit heeft een beperkt beeld van de moderne kunstgeschiedenis opgeleverd dat vaak nog steeds de wijze bepaalt waarop hedendaagse kunstmusea ingericht zijn. De afgelopen jaren zien we in de museale sector wereldwijd echter ook een toegenomen interesse in het bijstellen van dit bestaande kunsthistorische beeld. Datzelfde MOMA waar Alfred Barr de toon zette, heeft bijvoorbeeld onlangs na de renovatie een volledig nieuwe inrichting van de vaste collectie moderne kunst gepresenteerd, met plaats voor moderne kunst van vrouwelijke kunstenaars en van kunstenaars afkomstig uit andere werelddelen en culturen.

Zoals uit het bovenstaande valt op te maken, sluiten deze hedendaagse ontwikkelingen uitstekend aan bij de open manier waarop Cobra naar verschillende kunstvormen keek en naar kunst uit verschillende werelddelen. De huidige veranderende kijk op de geschiedenis van de moderne kunst en 'het' modernisme, dat veeleer een mondiaal fenomeen blijkt, heeft een belangrijke rol gespeeld bij het samenstellen van het programma. Zo zullen er tentoonstellingen met Latijns-Amerikaanse moderne kunst te zien zijn, maar ook uit Japan en India. Net als voorgaande jaren worden er ook tentoonstellingen georganiseerd waarin Europese ontwikkelingen die voorafgaand, gelijktijdig of kort na Cobra plaatsvonden, waarbij moderne kunst regelmatig in dialoog gebracht wordt met bijvoorbeeld prehistorische-, neurodiverse- of volkskunst.

Hedendaagse kunst: het erfgoed van Cobra levend houden
Hedendaagse kunst blijft ook in 2024-2027 deel uitmaken van het programma, zij het minder frequent dan moderne kunst. Bijvoorbeeld door de tweejaarlijkse Cobra Kunstprijs Amstelveen in stand te houden, waarvoor een professionele jury telkens een winnaar aanwijst in wiens praktijk een of meerdere belangrijke kernaspecten van Cobra te herkennen zijn. Ook zal het Cobra Museum, wanneer zich dit voordoet, als opdrachtgever functioneren en hedendaagse kunstenaars de opdracht geven tot het maken van nieuw werk. Door het erfgoed van Cobra door een hedendaagse lens te bekijken, blijft het een levend erfgoed in plaats van een in de tijd afgesloten onderwerp waartoe een nieuwe generatie zich steeds moeilijker weet te verhouden.

2024

Anton Corbijn: Moøde
21 december 2023 -12 mei 2024

De Nederlandse fotograaf, filmmaker en ontwerper Anton Corbijn is beroemd door zijn portretten van musici, kunstenaars, acteurs, modellen, sporters, maar ook van mensen in Oost-Afrika waar hij een deel van het jaar doorbrengt. Deze tentoonstelling, waarin ook zijn modefotografie is opgenomen, was in 2020-21 tijdens de Covid-19 pandemie te zien in België en een groot succes met 25.000 bezoekers. Vanwege de strenge reisrestricties heeft echter maar een klein aantal Nederlanders de tentoonstelling kunnen bezoeken. Het is een schitterend overzicht van zijn werk en de aanleiding om een rijk programma van videoclips, films en andere ontwerpen van Corbijn te tonen. Zijn werk spreekt niet alleen de fans van zijn geportretteerden aan, die deels tot de *baby boomers* behoren, maar ook jonge generaties: muziek- en fotoliefhebbers, *fashionistas*, kortom bestaande en nieuwe bezoekers. Corbijn staat voor de kruisbestuiving tussen verschillende kunstvormen en disciplines, één van de kernwaarden van het Cobra-gedachtegoed.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en programmering:
mode, muziek, Oost-Afrika, fotografie, videoclips en film, kruisbestuiving, grafisch ontwerp.

'Alles van waarde is weerloos' (werktitel) Lucebert 100
half september tot eind september 2024

In 2024 is het 100 jaar geleden dat de Nederlandse dichter en schilder Lucebert is geboren en 30 jaar sinds zijn dood in 1994. Hij was een van de bekendste dichters van zijn tijd en hij behoorde niet alleen tot de Cobra-beweging maar ook tot de Vijftigers, een literaire beweging in Nederland en België. Lucebert geldt als een uitmuntend voorbeeld voor de kruisbestuiving tussen beeldende kunst en literatuur. Na zijn dood zijn in 2018 brieven ontdekt die hij tijdens de Tweede Wereldoorlog heeft geschreven en hem in nazi-sympathiserend licht zette. Voor velen, waaronder zijn biograaf Wim Hazeu, maar ook zijn hartsvriend de dichter en schrijver Remco Campert en voor zijn eigen familie, was dit een grote schok. Lucebert heeft dit geheim zijn hele leven in stilte meegedragen. Niets van wat hij gedaan, gezegd, geschreven en geschilderd heeft, wijst na de oorlog in die richting. Natuurlijk zullen wij aandacht besteden aan wat de historicus Chris van der Heijden omschrijft als 'grijs verleden', de uiterst complexe verhouding tussen 'goed' en 'fout'. Het veelzijdige oeuvre van Lucebert staat overeind en verdient het om stil te staan bij de honderdste geboortedag van een van de invloedrijkste Cobra-kunstenaars en Vijftigers.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
poëzie en schilderkunst; kruisbestuiving tussen kunstvormen; Tweede Wereldoorlog; wat is goed of fout?; woord en beeld; familie, vrienden en geheimen.

Woord & Beeld
Half september tot eind september 2024

Een schenking in 2022 van tekeningen en ongepubliceerde gedichten van Simon Vinkenoog zijn de aanleiding om aandacht te geven aan de relatie tussen 'woord' en 'beeld'.
Die relatie was sterk onder Cobra-kunstenaars: denk bijvoorbeeld aan de Belgen Christian Dotremont, Hugo Claus en Pierre Alechinsky. De relatie tussen woord en beeld beheerst het debat nu. Er lijkt een breuklijn te zijn tussen de oudere generaties die communiceren in taal en de jongere generatie die communiceert in beelden. Het niveau van taalkennis en taalvaardigheid onder jongeren zou steeds lager worden, terwijl de ouderen achterblijven in de snelle communicatie in beelden. Het Cobra Museum gaat met beide partijen de stand van zaken onderzoeken en inventariseren.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
woord en beeld; literatuur en poëzie; drugs in de jaren '60 tot nu; waarom is het niveau van taalkennis en taalvaardigheid lager dan ooit?; spoken word, rap en hip hop.

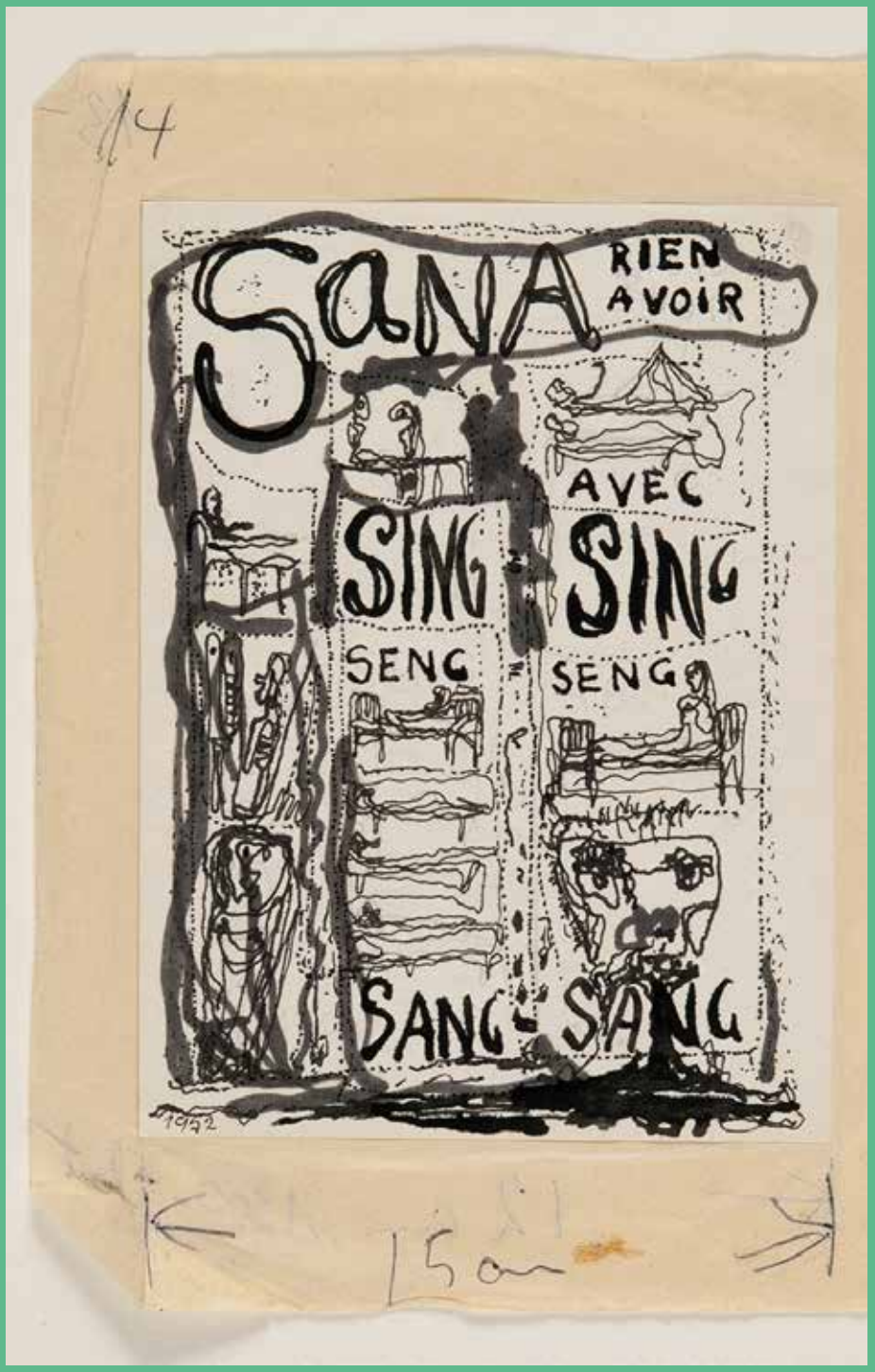
14
SANA
RIEN
AVOIR
SING
AVEC
SING
SENG
SENG
SANG
SANG
15 cm

Family of Humans (werktitel) - Pierre Verger & Diana Blok

Half juni tot half oktober 2024

Onder één titel zijn twee retrospectieven van de fotografen Pierre Verger (1902-1996) en Diana Bok (1952) samengebracht. De Franse fotograaf Verger begon zijn fotocarrière in het begin van de jaren ’30 van de vorige eeuw. Hij fotografeerde op vier continenten en is één van de fotografen in een van de meest indrukwekkende en succesvolle tentoonstellingen ooit: *Family of Man*, gemaakt door de Luxemburgse/Amerikaanse fotograaf Edward Steichen in 1955 voor het Museum of Modern Art in New York. Na een wereldreis langs musea op alle continenten en met 9 miljoen bezoekers is de tentoonstelling nu nog te zien in Clervaux, Luxemburg. Een van de hoofdonderwerpen in Verger’s werk zijn de afstammelingen van de tot slaaf gemaakte mensen in onder andere het noordoosten van Brazilië en Suriname. Ook fotografeerde hij in Benin de vodun religie en cultuur en in andere landen aan de Afrikaanse westkust. Hij was een ingewijde Candomblé priester (een religieuze beweging in Zuid-Amerika, ontstaan in de tijd van de slavernij) en een ziener. Ook in Benin is hij ingewijd in de Ifá-religie en werd een *Babalawo* (een spirituele titel die een hogepriester van het Ifá-orakel aanduidt) met de naam Fatumi. Als etnograaf zette hij zich in om aan beide zijden van de Atlantische oceaan mensen kennis te laten maken met de voor hen onbekende gemeenschappelijke en verbindende religie en cultuur. In 1948 bezocht hij Suriname en fotografeerde verschillende bevolkingsgroepen in Paramaribo en in het binnenland in een Winti Marron dorp. Hij kon een reeks foto’s van een Winti ceremonie maken totdat zijn camera werd ingenomen. Verger was homoseksueel maar heeft zich daar nooit op schrift of publiekelijk over uitgelaten. Deze tentoonstelling - voor het eerst te zien in Europa - wordt samengesteld door de curator van de Pierre Verger foundation, Alex Baradel, in Salvador, Brazilië.

Diana Blok viert haar 45-jarig jubileum als fotograaf in 2024. Gender en transitie zijn de rode draden in haar indrukwekkende oeuvre. Ze kan met recht één van de vroege pioniers in het vastleggen en onderzoeken van deze thema’s genoemd worden. Met een nederige start van haar creatieve loopbaan in een kleine bovenwoning in de Pijp in Amsterdam, is zij een hart onder de riem voor beginnende makers: het kan echt met de meest eenvoudige en inventieve middelen. Blok is een vrouw van de wereld. Zij is geboren in Uruguay, ging naar school en studeerde in Mexico Stad en reisde lange periodes door India, Colombia en Brazilië. Het wisselen van vrouwelijke naar mannelijke identiteit en andersom, is al vroeg in haar werk te zien. Humor hoort daar ook bij. De serie *‘Blood Ties’* over de relatie tussen families, vrienden en geliefden; een portretserie over de lhbti+ gemeenschap in Istanbul - actueler dan ooit -; de *Gender Monologues* voornamelijk door en met acteurs; het hartverscheurende project over de transgender sekswerkers in Brazilië, waarbij het trieste lot van oudere trans-vrouwen en sekswerkers in Brazilië, die al bij het inspuiten van slechte en vergiftigende siliconen weten dat ze eerder doodgaan is vastgelegd. Met Verger heeft ze veel gemeen: ook in haar werk komt de religie en cultuur van de afstammelingen van de tot slaaf gemaakte mensen in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika terug.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
slavernij; gender en identiteit; diversiteit; gay; religie en cultuur; Suriname; etnografie; winti, Candomblé en vodun; Brazilië, Benin en West-Afrika; muziek, dans en feest; jonge makers; humor; literatuur; monologen; ‘appropriation’.

Amazonia, uit de kunstcollectie van Catherine Petitgas

Half oktober 2024 tot eind maart 2025

Het Amazonegebied beslaat grote delen van negen verschillende landen: Brazilië, Peru, Bolivia, Ecuador, Colombia, Venezuela, Guyana, Suriname en Frans-Guyana. Het is het grootste en belangrijkste bio-diverse ecosysteem in de wereld maar wordt bedreigd door exploitatie en ontbossing. Dit heeft grote consequenties voor de oorspronkelijke bewoners, wiens habitat en maatschappelijk en economisch leven stap voor stap vernietigd worden. Dit is een van de thema’s in deze tentoonstelling samen met andere als ‘ gender en identiteit’, ‘platteland versus stad’ en ‘feestelijke viering’. De Franse Catherine Petitgas heeft een grote collectie Latijns-Amerikaanse hedendaagse kunst verzameld waarmee het thema *Amazonia* geïllustreerd kan worden. Zij woont tussen Londen, Parijs en Merida, Yucatan, Mexico. Als kunsthistoricus publiceerde ze drie boeken: *Contemporary Art Brazil*, *Contemporary Art Mexico* en *Contemporary Art Colombia*.
Zij vervult bestuurlijke en inhoudelijke functies bij Tate, South London Gallery, Serpentine Gallery, the Gasworks, alle in Londen, het Centre Pompidou in Parijs, tentoonstellings-projecten in Merida en bij de Sao Paulo Biënnale in Brazilië. Bijdragen van kenners en betrokkenen uit de Amazonelanden worden in de publicatie opgenomen.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
klimaat; exploitatie en vergiftiging van het water; wat leren wij van de oorspronkelijke bevolking van de Amazone?; politiek; vrouwenrechten, stad versus platteland; moderne en hedendaagse kunst is mondiaal; dans, feest en muziek; migratie.

Cobra Kunstprijs Amstelveen

Najaar 2024 tot eind maart 2025

De Cobra Kunstprijs Amstelveen, ondersteund door de gemeente Amstelveen, is een van de oudste in Nederland en uniek omdat hij tweejaarlijks wordt uitgereikt aan een kunstenaar die halverwege zijn, haar of hun loopbaan staat. Er bestaan veel stimulerings-prijzen voor jonge kunstenaars en prijzen ter lauwering van een hele carrière voor oude kunstenaars, maar het duwtje in de rug voor de mid-career kunstenaar is er niet of nauwelijks. Tot de recente winnaars behoren Jennifer Tee en Guido van der Werve.
De jury voor 2024 bestaat uit Roos Gortzak, directeur van de Vleeshal in Middelburg, Sjarel Ex, oud-directeur van Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam en Melchior Jaspers, kunstadviseur van de rijksbouwmeester en onafhankelijke tentoonstellings-conservator. De winnaar ontvangt een geldbedrag van € 15.000 en krijgt een presentatie in het Cobra Museum.

KUNST
PRIJS
Cobra Art Prize
Amstelveen
COBRA
KUNST
PRIJS
AMSTEL
VEEN
2021
Waardecheque
€ 15.000

2025

30 jaar Cobra Museum 1995-2025

Op 8 november 1995 opende het Cobra Museum voor Moderne Kunst in Amstelveen. Wij vieren dit met drie tentoonstellingen.

‘Dat elfje met iets wereldvreemds’: Dora Tuynman (werktitel)

April tot september 2025

In 2019 was Dora Tuynman (1926-1979) al één van de vrouwenkunstenaars in de tentoonstelling *Nieuwe nuances, vrouwen in en rondom Cobra*. Haar werk was en is voor velen een verrassende ontdekking. In 1949 woonde en werkte zij in Parijs en in 1951 betrok zij een atelier in het oude huidenpakhuis in de Rue Santeuil, waar ook Karel Appel, Corneille, Bram Bogart en Lotti van der Gaag hun ateliers hadden. In het begin van de jaren ’50 van de vorige eeuw had zij succes, maar dat stokte later. Nu zou je haar kunnen omschrijven als een kunstenaar met een neurodiverse achtergrond. Zij leefde in armoede en onder andere de opzegging door de gemeente Amsterdam van een atelier waar zij ook woonde, dreef haar in 1979 tot zelfdoding. De recente ontdekking van een enorme collectie schilderijen, in een afgesloten kelder in het huis van haar zus op de Admiraal de Ruyterweg in Amsterdam, is de aanleiding om samen met de familie van Tuynman deze tentoonstelling te organiseren.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
vrouwenkunstenaars; neurodiversiteit; ‘machismo’ en misogynie; kunnen kunstenaars en makers nog overleven en werken in Amstelveen en omgeving?; zelfdoding; cobra beweging en gedachtegoed: relevant nu?

De bouwploeg: van achter de schermen voor het voetlicht (werktitel)

April tot september 2025

Weinig mensen weten dat kunstenaars, maar ook mensen die creatief of in totaal andere disciplines werkzaam zijn, vaak bijverdienen met het af- en opbouwen van tentoonstellingen in musea. Ook in het Cobra Museum is dit al jaren zo en daarom is het tijd om deze anonieme helden voor het voetlicht te plaatsen. Velen zijn ons al jaren trouw en met de meeste zorgvuldigheid en precisie betrokken bij de afbouw en opbouw van collecties van kostbare, exquise, fragiele, en wereldberoemde werken. We gaan ze leren kennen met hun favoriete werk, met een werk van henzelf en met een persoonlijk verhaal.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
hoe overleven kunstenaars in de Metropool Regio Amsterdam met meer en meer bijbanen en nog nauwelijks tijd voor hun praktijk?; inspiratie; ben je ‘in’ of ‘uit’ het Nederlandse kunstdiscours? Is het wel leuk om kunstenaar in Nederland te zijn?;

De Berlijnse muur: Shinkichi Tajiri

April tot september 2025

De grensmuren die in Europa en elders worden opgetrokken wijzen op angst voor de grote intocht van immigranten die of veiligheid of economisch welzijn proberen te vinden. Shinkichi Tajiri (1923-2009), de Amerikaans-Japanse Cobra-beeldhouwer, fotografeerde de gehele Berlijnse muur die West- en Oost-Duitsland scheidde. Die muur viel in 1989 maar nieuwe muren worden overal in de wereld opgetrokken: tussen Israël en Palestina, de Verenigde Staten en Mexico, Mexico en Guatemala, West-Europa en Oost-Europa, de Noord-Afrikaanse Spaanse enclaves Ceuta en Melilla en Marokko; tussen Calais, Frankrijk en Dover, Verenigd Koninkrijk om er een aantal te noemen. Tajiri's project sluit aan bij de actualiteit en herinnert ons ook aan het euforische gevoel van bevrijding als muren naar beneden komen, zoals dat moment in Berlijn in 1989.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
muren en isolatie; vrijheid en grenzeloos; koude oorlog; nieuwe Nederlanders; oorlog in Europa; een multiculturele samenleving; compassie; nieuwsgierigheid.

Hugging the Atlantic: 50 jaar autonome Surinaamse kunst

Najaar 2025 tot eind maart 2026

Op 25 november 1975 is het vijftig jaar geleden dat Suriname onafhankelijk werd. Deze tentoonstelling laat in thema's zien hoe de kunst zich sindsdien in Suriname (en in de diaspora) ontwikkelde. De Cobra-beweging heeft een grote invloed gehad op kunstenaars als Erwin de Vries die aan de (kunst)wieg van de jonge republiek stond. Bart Krieger, die met anderen in 2020 de tentoonstelling *De Surinaamse school* maakte in het Stedelijk Museum Amsterdam - weinig bezocht vanwege de Covid-19 pandemie - is de gastconservator voor deze tentoonstelling, samen met kenners in Suriname. Jonge makers worden uitgenodigd om nieuw werk te maken op thema's die voor hen urgent zijn.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
koloniaal verleden; slavernij; marrons; Keti Koti; migratie; Desi Bouterse; decembermoorden; binnenlandse oorlog, vluchtelingen in Frans-Guyana; klimaat, exploitatie en ontbossing; Surinaamse diaspora in Nederland; identiteit; jonge makers en artiesten; literatuur; geschiedenis; film en documentaire; culinair; oorspronkelijke bevolking, Joden, Hindoestanen, Javanen, Chinezen; religies; contractarbeid; stad versus binnenland; olie.

2026

This is tomorrow!: British pop art

April-september 2026

Bijna tegelijkertijd met de Cobra-beweging is er ook in het Verenigd Koninkrijk enorme behoefte om na de Tweede Wereldoorlog opnieuw te beginnen. In 1956 tonen elf groepen van architecten en kunstenaars hun visie op de toekomst, de technologische vooruitgang, het nieuwe wonen en populaire cultuur gaven: *This is tomorrow!,* een baanbrekende tentoonstelling in de Whitechapel Art Gallery in Londen. Het is het geboortejaar van de Britse pop art met kunstenaars als Richard Hamilton en Eduardo Paolozzi. Hoewel pop art nu vooral met Amerikaanse kunstenaars als Andy Warhol en Roy Lichtenstein wordt geassocieerd, hadden de Britse kunstenaars al het voortouw genomen om populaire cultuur (reclame, cartoons, muziek, sport) als leidraad voor hun kunst te maken. Bijna iedereen kent de cover van *Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club band* van The Beatles, gemaakt door een van de bekendste Britse pop art kunstenaars Peter Blake. Deze tentoonstelling is een voorbeeld van internationale museale samenwerking en staat gepland als ruil tussen Palland House Gallery, Chichester, West Sussex, England, dat een van de belangrijkste collecties pop art heeft, en het Cobra Museum dat de tentoonstelling *Cobra: een meerkoppige slang* naar Chichester brengt.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
pop muziek; pop cultuur; The Beatles; mode; 1950's en 1960's; moderne architectuur; consumptie; technologische vooruitgang; LSD; seksuele bevrijding; de pil; koude oorlog; Brexit.

Amrita Sher-Gil en tijdgenoten

Oktober 2026-maart 2027

De Hongaars-Indiase Amrita Sher-Gil (1913-1941) was een van de pioniers van de moderne kunst in India. Zij reisde in 1934 vanuit Europa naar India en legde daar voornamelijk haar vrouwelijke landgenoten vast. Haar voortijdige dood op 28-jarige leeftijd, een paar dagen voor haar eerste solotentoonstelling, is waarschijnlijk veroorzaakt door een mislukte abortus uitgevoerd door haar man. Ook haar tijdgenoten uit India worden getoond.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
Diwali; Indiaase gemeenschap in Amstelveen; multiculturele achtergrond; identiteit; vrouwenkunstenaars.

2027

Amstelveen Triënnale

November 2026-maart 2027

Elke drie jaar wordt een selectie van het werk van in Amstelveen wonende en/of werkende kunstenaars getoond. Dit gebeurt in samenwerking met Museum JAN en wordt net zoals in voorgaande edities een veelzijdige en verrassende presentatie van lokale kunst.

Kernwoorden voor activiteiten, educatie en evenementen:
kunstenaarspresentaties; workshops door deelnemende kunstenaars.

2 Wat we met de collectie doen

Het collectiebeleid 2024-2027 van het Cobra Museum is gericht op het verzamelen, ontsluiten en tonen van werken van Cobra-kunstenaars. Het streven is een collectie samen te stellen die de inspiratiebronnen, het experimentele karakter, de idealen en de invloed van deze vitale beweging weerspiegelt.

De werkelijke betekenis van Cobra ligt in de 'geest van Cobra' die gekenmerkt wordt door een enorme vrijheids- en vernieuwingsdrang. Dit heeft betrekking op hun maatschappelijke idealen maar zeker ook op hun artistieke idealen. De vrijheidsdrang wordt bijvoorbeeld weerspiegelt in hun omgang met allerlei technieken en materialen. Zo werd binnen de Cobra-beweging niet alleen geschilderd, maar ook gedicht, en werden keramieken, sculpturen, foto's, stofontwerpen, litho's en publicaties gemaakt. Binnen de groep werkten kunstenaars en dichters bovendien regelmatig samen aan een werk waarin beeld en tekst één geheel vormden. Het collectieverzamelbeleid is erop gericht deze volledige reikwijdte te kunnen tonen.

Het Cobra Museum zet de Cobra-beweging in een breder kunst- en cultuurhistorische context. Het collectieverzamelbeleid zal niet uitsluitend gericht zijn op Cobra-werken, maar ook op moderne kunst die gerelateerd kan worden aan Cobra. Dat geldt evenzeer voor andere culturele uitingen, kindertekeningen, prehistorische artefacten, niet-westerse uitingen, striptekeningen en andere uitingen van volkscultuur waar de Cobra-beweging door geïnspireerd is. De beweging stond bij uitstek voor een niet-hiërarchisch denken in de kunsten. Daarnaast was het gedachtegoed en het werk van een aantal andere moderne kunstenaars van een eerdere generatie van invloed op Cobra, zoals Paul Klee, Joan Miró, Pablo Picasso en Wassily Kandinsky. Een kunstenaar uit dezelfde generatie die van grote invloed was, is Jean Dubuffet.

Daarnaast wil het Cobra Museum de belangwekkende voorgeschiedenis van Cobra zichtbaar maken. In de Cobra-beweging kwamen drie reeds bestaande groepen uit Denemarken, België en Nederland samen. Het kunnen vertellen van die voorgeschiedenis is van belang voor een beter begrip van Cobra, maar zeker ook de invloedrijke periode ná de intense drie jaar Cobra (1948-1951) kunnen als vruchten geplukt worden. De praktijk van de jonge Cobra-kunstenaars heeft een enorme impuls gekregen door de intensieve uitwisseling. Veel Cobra-leden gingen een bloeiende carrière tegemoet na het uiteenvallen van de groep. De idealen uit de Cobra-periode bleven daarbij vaak in beeld en hadden zo nog opmerkelijk veel invloed. Dit is bijvoorbeeld het geval met de 'Situationniste Internationale', mede opgericht door Asger Jorn, waarvan ook Constant lid was. Deze beweging heeft op haar beurt weer invloed op de (maatschappelijke) omwentelingen in de jaren '60 van de vorige eeuw. Jorn, ondertussen een succesvol kunstenaar, en de belangrijke Cobra-medeoprichter Christian Dotremont bleven met diverse Cobra-leden werken aan gezamenlijke werken. Constant ging hierin deels mee, maar begon al snel aan zijn internationaal vermaarde project *New Babylon*. Karel Appel's schilderkunstige carrière neemt na Cobra al snel een grote vlucht, net als die van Pierre Alechinsky. Cobra was van grote invloed op al deze ontwikkelingen. Het collectiebeleid van het museum is erop gericht om deze verbanden zichtbaar te maken.

In het licht van het voorgaande stelt het Cobra Museum zich specifiek ten doel in de nabije toekomst (niet in volgorde van prioriteit):

- Alle Cobra-kunstenaars in de collectie vertegenwoordigd te zien
- Meer vertegenwoordiging van gezamenlijke werken
- Werken aan te schaffen die de artistieke ontwikkeling van een aantal belangrijke Cobra-kunstenaars over een langere periode kunnen illustreren
- Moderne kunstwerken te verzamelen van kunstenaars die verwant zijn aan of nauw betrokken waren met Cobra, voorafgaand, tijdens of na het uiteenvallen van de groep
- Kunstvoorwerpen aan te schaffen die binnen de belangstellingsfeer van Cobra liggen
- Intensiveren bruiklenen en contact met bruikleengevers
- Versterken collectie
- Verbeteren van behoud collectie

Collectiebeheer en restauratieplan

Afdeling Collectie
Vanaf 2021 werkt het museum met gastconservatoren die zich richten op specifieke tijdelijke tentoonstellingen in het Cobra Museum. Naast de hoofd projectleider worden de gastconservatoren intern bijgestaan door de afdeling Collectiebeheer. De afdeling bestaat uit twee vaste medewerkers en periodiek een stagiaire. Collectie- en ook kleine presentaties worden door de afdeling zelf samengesteld of begeleid.

Voor grote tentoonstellingen zijn dit alle handelingen betreffende de werken, van bruikleenaanvraag, verzekering, transporten tot conditiecontroles en begeleiding bij de installatie en de-installatie op zaal.

Naast de tentoonstellingen is de afdeling Collectie ook verantwoordelijk voor de eigen collectie, bruikleenverkeer en conditie van de werken, het depot en de registratie.

Collectievorming en passieve conservering
De collectie bestaat uit ruim 2000 objecten van Cobra- en verwante kunstenaars. Deze collectie is sinds 1995 gegroeid en bestaat uit werken in eigendom van de Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Collectie, aangevuld met (langdurige) bruiklenen uit museale, bedrijfs- en particuliere collecties.

De eigen collectie en langdurige bruiklenen bestaan uit de volgende verdelingen: schilderijen, werken op papier; sculpturen.

De afgelopen jaren zijn vooral de schenkingen en langdurige bruiklenen toegenomen. Het Cobra Museum is voor veel verzamelaars van Cobra-kunst een belangrijke plek om werken onder te brengen. Schenkingen komen voort uit de lange relaties die het museum onderhoudt met zowel verzamelaars als privépersonen die zich aangetrokken voelen door het programma van het museum. Juist de wisselende tentoonstellingen in het museum geven ons de kans om telkens verschillende delen van de collectie te tonen. Iets wat belangrijk is om bruikleengevers en schenkers aan het museum te binden. Deze samenwerkingen zullen we in de toekomst verder uitbreiden met tentoonstellingen van privéverzamelaars.

Werken die tentoongesteld worden op zaal of in bruikleen worden gegeven, worden gecontroleerd aan de hand van de conditierapporten. We werken momenteel ook aan een periodieke controle voor alle schilderijen in de collectie en wij willen dit uitbreiden naar de andere deelcollecties en met name de werken op papier.

Digitalisering en registratie
In 2023 is het Cobra Museum overgegaan op de vernieuwde versie van Adlib, het collectieregistratiesysteem Axiell. Voor en tijdens de overstap is duidelijk geworden dat eerdere registratie gericht is geweest op een summiere basisbeschrijving waaraan nog veel kan en moet worden toegevoegd. Daarnaast is ongeveer 20% van de collectie nog niet ingevoerd, maar wordt de aankomende tijd bijgewerkt. Dit is noodzakelijk om de collectie digitaal toegankelijk te maken en goed te ontsluiten op onder andere onze website. Ook willen we een gedeelte van de collectie toevoegen aan de website van Collectie Nederland. Het is momenteel niet mogelijk om als buitenstaander digitaal in de collectie te zoeken, wat noodzakelijk is voor (inter)nationale bruikleenaanvragen, maar ook om de inwoners van Amstelveen inzicht te geven in de collectie van het museum.

Bruikleenverkeer
Het Cobra Museum beheert een belangrijke en kwalitatief coherente collectie Cobra-kunst. Gerenommeerde musea, zowel nationaal als internationaal waarderen het belang van de collectie en hierdoor vindt regelmatig bruikleenverkeer plaats. Het gaat hierbij om bruiklenen van enkele werken tot door het museum samengestelde tentoonstellingen, die ook als ruilmiddel omgekeerde bruiklenen tot stand brengen. Zo is er onder andere een samenwerking met Museum Mohammed VI in Rabat waarbij het museum een groot aantal werken in bruikleen ontving voor de zomertentoonstelling in 2022 en waarbij een deel van de Cobra-collectie voor een tentoonstelling in 2024 naar Rabat reist. Deze uitwisselingen zijn niet alleen belangrijk om tentoonstellingen in het museum te maken, maar ook om de Cobra-kunst en het gedachtegoed internationaal bekendheid te geven. Het museum gaat in de toekomst zich hier nog meer op richten en het geeft ook de noodzaak van een goede digitalisering en conditionering van de werken aan. Zowel qua vindbaarheid van de collectie online, als wel de zorg voor de collectie.

Depot
Het Cobra Museum beschikt over een eigen inwendig depot. Naast het verbeteren van de collectieregistratie is naar behoefte van de deelcollecties een logischere ordening en meer ruimte noodzakelijk voor een goed behoud van de collectie. In de afgelopen jaren is daar al aandacht aan besteed en er wordt gewerkt aan betere condities met betrekking tot het licht in het depot. Dit zal op kort termijn verder worden uitgebreid met ledverlichting maar ook bewegingssensoren die op gerichte plekken alleen aangaan wanneer dit noodzakelijk is. Ook worden in de volgende beleidsperiode de veiligheidsnormen van het depot verhoogd.

De behoefte bestaat om de collectie gedeeltelijk toegankelijk te maken voor het publiek. Het huidige depot en tevens werkplaats is hiervoor minder geschikt. Als oplossing willen wij, naast periodieke rondleidingen door het depot, een steeds afwisselend deel presenteren in een open depotopstelling op zaal. Dit is geen vaste tentoonstelling maar een roulerende en dynamische presentatie waarbij over een bepaalde periode zoveel mogelijk werken worden getoond aan de bezoekers van het museum.

3

Wat we gaan leren, maken en spelen

Het algemene doel van het educatieve programma in het Cobra Museum is bewustwording creëren rondom maatschappelijke thema's die de tentoonstellingen aanboren. Daarnaast zet het educatieve programma in op kerndoelen vanuit verschillende takken van het onderwijs zoals burgerschap, kunstgeschiedenis en -analyse, zelf kunst maken en beleven. De ontwikkeling van educatieve activiteiten komt voort uit een focus op onderwerpen vanuit de concepten van de tentoonstellingen. Scholieren worden uitgedaagd om opgedane indrukken meteen om te zetten in actie en een mening te vormen over actuele thema's. Dat kan zijn in de vorm van een educatieve workshop, een rondleiding en lesbrieven die de school direct in de les kan inzetten.

Meerstemmigheid, uitwisselen en delen
Binnen de educatieve activiteiten geven we meerstemmigheid, uitwisseling en delen een plek. We geven scholieren/bezoekers de kans om zich uit te spreken over relevante maatschappelijke thema's en hun meningen hierover met anderen te delen. Om publieks-participatie en meerstemmigheid verder te ontwikkelen ligt de focus op digitale technologie en toepassingen. Via bijvoorbeeld fysieke digitale technologie krijgen bezoekers de mogelijkheid om reacties, meningen of opmerkingen te plaatsten die voor iedere bezoeker zichtbaar zijn. Daar kan weer op gereageerd worden en zo ontstaat een digitaal web rondom een vooraf bepaald thema.

Schoolbezoek
In het jaar 2022-2023 zijn er veel scholieren op bezoek geweest in het Cobra Museum, ruim 1000 leerlingen uit het primair onderwijs en ruim 2000 leerlingen vanuit het voortgezet onderwijs, verdeeld over alle scholen uit Amstelveen en de regio. Door met educatieve schoolprogramma's aan te sluiten op relevante hedendaagse thema's en het aanbieden van programma's en projecten op maat, maken scholen al snel de stap om het museum te bezoeken. De komende jaren worden de schoolprogramma's verder ontwikkeld met de nadruk op het vergroten van bewustwording over zaken als racisme, gender en afkomst. Leerlingen worden uitgedaagd zich uit te spreken over deze thema's en doen dat in combinatie met creatieve opdrachten waarbij vrijheid en experiment centraal staan.
De wens is om in de aankomende beleidsperiode hier een digitale component aan toe te voegen, zodat scholieren ook op die manier hun mening kunnen delen en uitwisselen.

Publieksparticipatie
Tijdens iedere tentoonstelling is er een vorm van publieksparticipatie in het Cobra Museum. Alle bezoekers worden uitgenodigd om actief deel te nemen aan bijvoorbeeld een publieke discussie, al dan niet digitaal, of aan een gezamenlijk maakproces waarbij de nadruk ligt op het plezier van samen iets maken. Naast Atelier CoBrA, dat echt een maakplek is, willen we ook een plek creëren met een meer museale uitstraling. Deze interactieve elementen werken het best op uitnodigende plekken en geïntegreerd in de tentoonstellingen, waar de bezoekers hun gedachten de vrije loop kunnen laten gaan en/of iets blijvends kunnen achterlaten in het museum. Een plek waar ruimte is om te reflecteren en vandaar uit wellicht te kiezen om naar een plek in de tentoonstelling terug te gaan. Er zijn verschillende mogelijkheden, variërend van een leeshoek waar men zich rustig kan terugtrekken, tot een plek waar men met bestaande elementen iets kan maken of een mening kan achterlaten. Om dit te ontwikkelen heeft Maret van Esch van Het Imaginarium opdracht gekregen een ontwerp te maken voor drie flexibele plekken in het museum.

Cobra Academy
Hoe maak je een museum interessant voor jongeren en hoe maak je gebruik van hun ideeën en inzichten? In het Cobra Museum kunnen jongeren deelnemen aan de Cobra Academy. Vanuit hun frisse blik op kunst adviseren ze het museum over de invulling van het programma en organiseren ze evenementen en activiteiten voor leeftijdsgenoten. Via deze weg zetten we peer-to-peer educatie in, waarmee ze de eigen doelgroep aanspreken en weten binnen te halen. De doelgroep van de Cobra Academy zijn jongeren tussen 17 en 25 jaar uit Amstelveen. Deze jongeren studeren of zijn hun eerste stappen aan het zetten op de arbeidsmarkt. De Cobra Academy bestaat uit een groep van 5 tot 6 jongeren die het museum gevraagd en ongevraagd adviseren en minsten twee keer per jaar een evenement in het museum organiseren. De evenementen vinden plaats tijdens de Cobra Pakt Uit! weekenden. Om deze jongeren de begeleiding te geven die zij verdienen wordt een jongerencoördinator aangesteld die de Cobra Academy met succes verder kan uitrollen.

Cobra Kindermuseum
Om de creativiteit van het kind te vieren en vanuit de overtuiging dat ‘elk kind een kunstenaar is’, geeft het Cobra Museum onderdak aan het Cobra Kindermuseum. Dit kindermuseum is een plek die kinderen met kunst, cultuur, met elkaar én hun omgeving verbindt. Het geeft kinderen de ruimte om hun kijk op de wereld te verbeelden, maar vooral ook met elkaar te delen.

In augustus 2023 is de kickstart van het Cobra Kindermuseum in de vorm van een Summer School Junior. Leerlingen van basisscholen uit Amstelveen maken tijdens deze Summer School zelf kunst rondom een thema en worden begeleid door professionele kunstenaars. Aansluitend maken ze hun eigen tentoonstelling, hun eigen audiotour en ze verzorgen zelf rondleidingen. Tijdens het maakproces krijgen ze een kijkje achter de schermen van wat er komt kijken bij het maken van een tentoonstelling. Ze worden uitgedaagd om na te denken over vragen als ‘Wat is een museum?’ ‘Hoe bepaal je wat er te zien is?’ ‘Wie bepaalt dat en waarom diegene?’. De aan te stellen jongerencoördinator zal ook de functie hebben het Cobra Kindermuseum verder vorm te geven.

Atelier CoBrA
Atelier CoBrA is letterlijk en figuurlijk een verlengstuk van het Cobra Museum. Er mag geverfd en gekliederd worden, uitzonderlijk voor binnen een museum. Geïnspireerd door wat er te zien is kan jong en oud meteen de opgedane inspiratie omzetten in actie en zelf gaan creëren. In het Atelier CoBrA staan kernwaarden als experimenteren, ‘fouten’ mogen maken, elkaar respecteren, beleven, verwonderen, elkaar inspireren en samenwerken centraal. Deze kernwaarden zijn afgeleiden van de manier waarop de Cobra-kunstenaars leefden en werkten. Het proces is hierbij belangrijker dan het eindproduct. Een investering in het interieur van het Atelier CoBrA zal zorgen voor een aantrekkelijke en volledig uitgeruste werkplek.

4

Met wie we graag samenwerken

Naast de presentatie van nationale en internationale tentoonstellingen van 20ste-eeuwse en hedendaagse kunst, blijft het Cobra Museum een breed scala publieksactiviteiten aanbieden. Het museum is succesvol in het vinden van lokale, nationale en internationale samenwerkingen die het eigen programma versterken en de collectie en het museum nationaal en internationaal bekendheid geven. We streven ernaar bij elk nieuw project, in aanvulling op het bestaande museumpubliek, een nieuwe doelgroep te bereiken, te betrekken en vast te houden. Hiermee benadrukken we het belang van het Cobra Museum als cultureel maatschappelijke motor op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau. Het programma richt zich op een (inter)nationaal publiek én lokale bewoners, op de reguliere bezoekers én nieuwe doelgroepen, de kunstliefhebber én de minder ingewijde bezoeker. De activiteiten zijn divers, soms kleinschalig, soms van een publiekstrekker-niveau: een samenhangend programma dat in zijn totaliteit van het museum een plek maakt voor iedereen.

Ruim baan voor Amstelveen
Het Cobra Museum moet een plek zijn waar de inwoners van Amstelveen zich welkom voelen, of zij nu jong of oud zijn, arm of rijk, kunstkenner of nog onbekend op dit gebied. Door de samenwerking te zoeken met andere culturele organisaties, maatschappelijke instellingen en buurthuizen, organisaties die de verschillende nationaliteiten van Amstelveen vertegenwoordigen, het onderwijs en ondernemers willen we een zo breed mogelijk publiek van Amstelveners aanspreken en betrekken.

Samenwerkingen met andere culturele instellingen
Al jaren zijn er regelmatig samenwerkingen met de andere culturele instellingen in Amstelveen. Voor de beleidsperiode 2024-2027 zetten we deze samenwerking nog structureler voort en zijn er afspraken gemaakt met P60, Platform C, Schouwburg Amstelveen, het Amsterdamse Bostheater, Bibliotheek Amstelland, Museum JAN en het Amstelveens Poppentheater. Het gaat hierbij om de programmering van deze collega’s zowel in het museum zelf als op hun eigen locaties te laten aansluiten op het programma in het Cobra Museum. Denk hierbij aan een muzikaal optreden, verzorgd door P60, tussen de kunst in het museum, een cursus Cobra-kunstgeschiedenis in Platform C of het voortzetten van het dit jaar ontwikkelde Cross-Over concept. Hierbij kan het publiek op één avond verschillende programmaonderdelen in verschillende Amstelveense culturele instellingen bezoeken, waardoor er een soort festivalervaring ontstaat. Door de kruisbestuiving tussen de verschillende culturele instellingen moedigen we de deelnemers te proeven van de verschillende kunstdisciplines voor een brede culturele ervaring.

Samenwerking tussen Cobra Museum en Museum JAN
De twee musea zetten hun inhoudelijke samenwerking voort: Combi-ticket, *Kunst met een koekje* - voor kwetsbare deelnemers -, Amstelveen Triënnale afleveringen 2023-24 en 2026-27 - voor kunstenaars wonend en/of werkend in Amstelveen. Ook zal Museum JAN inhoudelijk in tentoonstellingsprogrammering aansluiten bij *50 jaar onafhankelijkheid Suriname* in 2025 en bij *This is tomorrow! British Pop Art* in 2026 in het Cobra Museum.

Vereniging AmstellandKunst
Speciale vermelding verdient de samenwerking met de Vereniging AmstellandKunst. Het afgelopen jaar is er intensief samengewerkt aan *En Plein Air*, een weekend waarin op zaterdag kunstenaars in de buitenlucht door heel Amstelveen werk maakten dat op zondag tentoongesteld en verkocht werd in het Cobra Museum. Het project was een doorslaand succes en trok een enorme hoeveelheid bezoekers uit Amstelveen en omgeving. In 2023 werken we voor het eerst samen aan de Open Atelierroute, waarbij de bijbehorende tentoonstelling in het museum plaatsvindt. Zowel de Vereniging AmstellandKunst als het Cobra Museum willen deze intensieve samenwerking de komende jaren voortzetten.

Tentoonstellingen van lokale kunstenaars, ruimte voor lokale thema's
In de Voordrachtszaal en in het Cobra Café biedt het Cobra Museum ruimte aan exposities van Amstelveense kunstenaars of Amstelveense thema's. Hierbij worden ook speciale activiteiten georganiseerd, gericht op een lokaal publiek, denk aan lezingen, een borrel of een laagdrempelige creatieve activiteit. Hiermee biedt het museum een plek aan verschillende Amstelveense gemeenschappen om hun werk onder de aandacht te brengen. Eerder werkte het museum intensief samen met de Oekraïense School in Amstelveen, Stichting Kanker in Beeld of de Amstelveense uitgeverij Leporello. Voor de toekomst zijn er o.a. plannen voor een expositie van Indiase kunst, geprogrammeerd in de periode rondom het Diwali Festival. Hiernaast werkt het museum continu samen op het gebied van kleinere projecten en initiatieven.

De 139 nationaliteiten van Amstelveen
Met haar 139 nationaliteiten is Amstelveen een diverse stad. Als Cobra Museum willen we deze diversiteit vieren en laten zien. In 2023 organiseert het museum de expositie van het *HOME*-project van de Amstelveense Stephanie Rhode, waarin zij mensen van alle 139 Amstelveense nationaliteiten fotografeert. Door samen te werken met vaste partners als bijvoorbeeld het Japan Festival en het Diwali Festival, maar ook door nieuwe partners op het gebied van de internationale community aan het museum te binden, willen we meer culturen betrekken. Denk hierbij aan het organiseren van gezamenlijke activiteiten en het ruimte geven aan initiatieven vanuit de gemeenschap in het museum. Via buurthuizen en het Taalhuis in de Bibliotheek Amstelland bouwt het museum aan contacten met de Eritrese gemeenschap. Ook via Amstelveen Connect@ leggen we continu waardevolle contacten om nog meer groepen actief bij het museum te betrekken. Ook via de tentoonstellingen, bijvoorbeeld het Zuid-Amerikaanse *Amazonia* in 2024 of de Surinaamse kunst in 2025, grijpt het museum aan om het contact met deze gemeenschappen te intensiveren.

Samenwerking met buurthuizen en maatschappelijke instellingen
Door het aanstellen van een Bruggenbouwer zijn de contacten met de Amstelveense buurthuizen en maatschappelijke instellingen uitgebreid. Zo is er al *Kunst met Koekje*, voor kwetsbare deelnemers en i.s.m. Participe, en de Museumplus Bus, waarmee ouderen het museum kunnen bezoeken. De komende jaren wil het Cobra Museum de partnerschappen op dit gebied uitbouwen. Bij de buurthuizen is behoefte aan bijvoorbeeld een creatieve workshop op locatie, om de stap naar het museum te verkleinen. Vanuit de gedachte 'iedereen is een kunstenaar' wil het museum meer Cobra schilderworkshops op verschillende plekken in Amstelveen organiseren. Tijdens de buurtcampings in Amstelveen, een nieuw initiatief waarbij buurtbewoners samen kamperen in hun eigen wijk, organiseert het museum workshops, maar wij zijn bijvoorbeeld ook op speciale markten te vinden.

Aansluiting bij belangrijke (feest)dagen
Landelijke feestdagen of lokale evenementen grijpt het Cobra Museum aan om zichtbaar te zijn in Amstelveen. Tijdens Burendag maken de buren van het Cobra Museum een gemeenschappelijk schilderij, het museum is vertegenwoordigd op het Diwali en Japan Festival en werkt actief samen met Vrouwen in Amstelland om Internationale Vrouwendag op de kaart te zetten. Daarnaast organiseert het museum een Vrijheidsmaaltijd op 5 mei. Het Cobra Museum is een plek waar mensen samenkomen, juist op belangrijke dagen.

Programmering rondom de tentoonstellingen
Naast de programma's die het Cobra Museum in samenwerking met Amstelveense partners ontwikkelt, zetten we ook de organisatie van lezingen, symposia, rondleidingen, workshops en diners gericht op de Metropool Regio Amsterdam voort. Deze programmering wordt georganiseerd ter verdieping en verbreding van de thema's die in de tentoonstellingen aan bod komen. Met verschillende activiteiten worden diverse publieksgroepen aangesproken, van gezinnen tot *young urban creatives*, tot de bezoeker op leeftijd. De activiteiten worden gebundeld in de *Cobra Pakt Uit!* weekenden, die inmiddels een begrip zijn geworden. Ook de programmering die de leden van de Cobra Academy organiseren, wordt hier onderdeel van. De programmering sluit aan bij actuele thema's, daarbij gaat het museum maatschappelijke discussies niet uit de weg, maar voert deze op een verbindende manier. Die verbinding zoekt het museum met woorden, of door samen kunst te maken in een workshop, samen te eten of door de kruisbestuiving te zoeken met muziek of andere kunstdisciplines.

5

Onze bezoekers en deelnemers

Het Cobra Museum draagt er zorg voor dat de verschillende doelgroepen evenredig worden bediend. De belangrijkste doelgroepen zijn reguliere museumbezoekers - 50Plus en 35-50 jaar - liefhebbers van moderne en hedendaagse kunst, geïnteresseerden in specifieke thema's verbonden met mondiale kunstontwikkelingen, identiteit en diversiteit en vrouwen-emancipatie, geïnteresseerden in kruisbestuivingen tussen verschillende culturele disciplines zoals kunst & muziek en kunst & poëzie, de internationale gemeenschap van Amstelveen en de Metropool Regio Amsterdam. Het museum zoekt bij het organiseren van de activiteiten actief samenwerking met diverse partners, zowel lokaal, landelijk als internationaal, bij voorkeur op structurele basis.

Team
Het team bestaat uit diverse specialisten: een campaigner, public relations medewerker en een online marketeer. Het in-house designteam is onmisbaar voor de profilering/branding van het Cobra Museum. Daarmee heeft het museum een goede scope om de beoogde doelgroepen te betrekken bij het programma van tentoonstellingen en activiteiten.

Publiek
Wij brengen een inclusief programma: altijd is iedereen welkom in het Cobra Museum om deel te nemen aan het programma van tentoonstellingen en activiteiten. In de marketing richt het team zich op een tweetal focusdoelgroepen. Het museum bouwt voort op de succesvolle aanpak om *young urban citizens* uit de Metropool Regio te verleiden tot een bezoek en weet daarnaast de wat oudere (internationale) museumliefhebber telkens weer te verrassen met bijzonder hoogwaardige tentoonstellingen.

Voor de groep *young urban citizens* is een programma dat actuele issues (racisme, meerstemmigheid, oorlog, klimaat) aankaart essentieel. Het samenwerken met hun *peers* in de programmering en in de marketing (*influencers*) is een effectieve en integere manier om hen te betrekken en verleiden. Het streven is om duurzaam samen te werken op deze thema's. Dit betekent bijvoorbeeld dat het Cobra Museum vaker met een vertegenwoordiger binnen een thema samenwerkt.

Speciale aandacht is er voor de directe buren van het Cobra Museum, de inwoners van Amstelveen. Met gratis toegang op de woensdag voor het hele huishouden met de Cobra Museum Pas Amstelveen en een doorlopend programma van activiteiten gericht op de behoefte van Amstelveners en vaak ook gezinnen met jonge kinderen. De expats vormen hierin een groep die het museum actief benadert en betrekt.

Ook de Cobra Museum stakeholders en pers worden bediend met speciale ontvangsten, openingen en de vrijwilligers betrekken we als bijzondere stakeholder bij ons museum en het programma. Zij zijn waardevolle ambassadeurs in Amstelveen en omstreken.

Ambitie, missie
De missie van het Cobra Museum is om mensen te boeien, betekenis te geven, te inspireren en te troosten. En om samen die grenzeloze vrijheid te beleven. De inzet van marketing en communicatie sluit naadloos aan bij deze missie, maar ook de visie, kernwaarden en ambitie van de organisatie. Alle publiekswerving ondersteunt de verbinding met het grenzeloze en vrije verhaal van de Cobra-beweging. We benadrukken actuele maatschappelijke thema's, zodat het urgent is voor de beoogde bezoekers-doelgroepen: diversiteit, inclusie, gender en vrijheid. Concreet betekent dit onder meer aandacht voor vrouwelijke kunstenaars, wereldkunst en cross-over programma's.

Key messages
Het Cobra Museum programma raakt ieder mens, binnen families, in wijken en steden, bij de verschillende naties, nationaal en internationaal. Het museum verbindt zich actief met iedereen die met ons cultuur wil maken en vieren en het experiment wil aangaan. Met andere culturele instellingen, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, kunstenaars en ondernemers in Amstelveen en omgeving. En natuurlijk met alle bezoekers, onze medewerkers en vrijwilligers. Het museum heet alle Amstelveners van harte welkom en betrekt hen actief bij het programma. Dit gebeurt op woensdag met het gratis Atelier CoBrA en gratis toegang met de speciale Cobra Museum Pas Amstelveen. Er is altijd iets bijzonders te beleven in het museum: hoge kwaliteit kunst, interessant programma en altijd omlijst met een gastvrij ontvangst, leuke museumshop en goede horeca.

Take out bezoeker
In het Cobra gastenboek en ook in online (google) reviews krijgt het Cobra Museum vaak enthousiaste reacties van bezoekers. Een museumbezoek is altijd de moeite waard, men ziet iets anders dan in andere musea en wordt zeer gastvrij ontvangen. Die ervaring willen we elke bezoeker meegeven: een fijne dag uit, alleen of met elkaar, het aanbod is altijd van hoge kwaliteit en de ontvangst is altijd hartelijk en gastvrij. De ervaringen van de bezoeker worden getoetst met diverse vormen van publieksonderzoek. De bevindingen worden gebruikt om aanbod & boodschap te versterken. De digitale *customer journey* proberen we op de diverse *touch points* te beïnvloeden met passende content, meer hierover onder het kopje digitalisering.

Communicatie doelen
Voor het bereiken van onze doelen is een nauwe aansluiting op het programma van tentoonstellingen en activiteiten essentieel. De lancering van nieuwe content formats, zoals het Cobra Kindermuseum en de Cobra Academy, ondersteunen de gestelde doelen voor marketing en communicatie.

Doorontwikkeling website, nieuwsbrieven, Cobra Magazine, etc.
Om het profiel van het Cobra Museum te versterken, blijft de focus liggen op onze eigen kanalen waarmee we de achterban informeren, inspireren en enthousiasmeren. Investeringen zijn nodig in social media, kanalen die zich snel ontwikkelen en waar het museum geen invloed op heeft. Om de ticketsales te bevorderen wordt de Cobra-website door-ontwikkelt, maar ook de digitale updates van de verschillende nieuwsbrieven. We richten ons daarbij op kwalitatief hoge content creatie. Ook het Cobra Magazine is een belangrijk middel om de stakeholders, achterban en publiek te betrekken bij onze missie.

Investeren in eigen kanalen
Voor het duurzaam ontwikkelen van de eigen online kanalen, met oog op de verdere digitalisering in de maatschappij, is een verruiming van het budget essentieel. De social media kanalen kunnen zomaar wegvallen of beperkt worden (denk aan TikTok en de censuur van naakt op kanalen als Instagram). Daarom is het door-ontwikkelen van de eigen kanalen *(owned media)* essentieel en het verstevigen van PR en free publicity *(earned media)*. Daarvoor is in de periode 2024-2027 een jaarlijkse investering nodig, opgenomen in de begroting.

Digitalisering
Het digitaal ontsluiten van het programma van tentoonstellingen en activiteiten wordt steeds beter uitgevoerd. In 2024-2027 is het streven om de collectie als basis van de activiteiten op een duurzame manier online toegankelijk te maken. Het Cobra Museum hoopt daarbij aan te sluiten op bestaande *white* label initiatieven (zoals van Museum Arnhem/Sprigs) en streven na om de data gestandaardiseerd te delen, zodat het mogelijk is om in een netwerk linked data te leveren. Vanuit de collectie wordt een duurzame online content ontwikkeld, gekoppeld aan onze missie, maar ook aan de diverse programmaonderdelen. Daarmee kan het museum de *customer journey* van de bezoeker langer beïnvloeden door hen te verleiden met content voorafgaand aan het bezoek en na het bezoek kan men zich verder verdiepen. Tijdens het bezoek kan men *on demand* verrijkte informatie oproepen: denk aan shortcast, een verdiepende video, een game of een *long read*. Het museum draagt met de digitale ontsluiting van de Cobra-collectie bij aan de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed. De marketing efforts en het verzamelen van publieksdata zijn altijd binnen de gestelde normen van de AVG.

Branding & huisstijl
In 2020 is de nieuwe huisstijl van het Cobra Museum gelanceerd en wordt door het 'in-house' designteam verder door-ontwikkeld. Daarmee versterkt ons profiel en blijven we aansluiting zoeken met de bovengenoemde doelgroepen in onze marketing. Ook de aankleding van de gevel, entreegebied, shop, café en natuurlijk de gedetailleerde vormgeving van de tentoonstellingen sluiten allemaal naadloos op elkaar aan. In de marketing campagnes wordt een verwachting geschept en het streven is om dit waar te maken in het museum. Dankzij de aansluiting in design is dit optimaal in te richten.

Uitbreiden & intensiveren van lokale partners & media
Samen met lokale partners en media kunnen we het hart van Amstelveen laten bruisen en kunnen we van betekenis zijn voor alle (bijna 100.000) Amstelveners en iedere (andere) bezoeker. Het Cobra Museum is dan, samen met zijn lokale samenwerkingspartners, een bron van activiteiten, een vitale en aantrekkelijke plek midden in de samenleving met ook een economische betekenis.

Mediarelaties onderhouden
Niet alleen de *owned* en *paid* media zet het Cobra Museum optimaal in, maar ook het onderhouden van relaties met de media is van belang. De public relations medewerker onderhoudt continu contact met de Amstelveense media, zodat de inwoners van Amstelveen altijd op de hoogte zijn van nieuws en het programma van activiteiten en tentoonstellingen. Het genereren van landelijk aandacht is van belang bij tentoonstellingen met een grote landelijke aantrekkingskracht (de zogenaamde publiekstrekkers). Op die momenten wordt het team tijdelijk ondersteund door een gespecialiseerd PR bureau.

6 Organisatie & personeel

Bestuursvorm

Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen is opgericht met een bestuursmodel, een enkel laags bestuursmodel waarin toezichthouders in één bestuur zitten. De directeur zit niet in het bestuur. Het bestuur is statutair verantwoordelijk voor het Cobra Museum en heeft met het directiereglement een aantal bevoegdheden aan de directeur gedelegeerd. Het bestuur bestaat uit een diversiteit aan persoonlijkheden met elk hun eigen portefeuille welke aansluit op de specifieke capaciteiten van de individuele bestuursleden.

Samenstelling bestuur:

09.2022 Voorzitter | Jerry Straub (bestuurder; toezichthouder; adviseur en coach binnen maatschappelijke en culturele organisaties in de regio Amsterdam en nationaal)
12.2013 Vicevoorzitter | Judith van Kranendonk (Consultant, diverse bestuursfuncties binnen en buiten de culturele sector)
12.2015 Penningmeester | Stephen Brunner (Deloitte – Global Business Tax / partner)
06.2015 Secretaris | Mark Moolhuizen (Van Doorne – advocaat / partner)
09.2022 Bestuurslid | Silvia van der Heiden (Nederlands Film Festival / alg. Directeur)
09.2022 Bestuurslid | Edwin Valent (Bruut Productions B.V / Founder)

2024-2027

In 2023 is besloten om de bestuursvorm om te zetten naar een raad-van-toezicht-model. Deze transitie zal in 2024 rond zijn. In het raad-van-toezicht-model wordt het beleid ontwikkeld en uitgevoerd door de directie. De verantwoordelijkheid van het bestuur ligt dan bij de directeur-bestuurder. De leden van de raad zullen het beleid goedkeuren en houden toezicht op de uitvoering ervan. Om dit te bewerkstellen moeten de statuten worden gewijzigd. Ook zal de veranderende rol van de directeur en die van de bestuursleden (naar toezichthouders) worden vastgelegd.

Volgens het rooster van aftreden vinden er in deze periode een aantal bestuurswisselingen plaats.

Personeel

Vaste medewerkers

Het Cobra Museum voor Moderne Kunst is een middelgroot museum met een klein en hardwerkend team. Het museum heeft ten tijde van dit schrijven (voorjaar 2023) 22 vaste medewerkers. Daarnaast zijn er 14 oproepkrachten die ingezet worden in het café, de winkel en bij de receptie. Er heeft in 2019-2020 een reorganisatie plaatsgevonden en het huidige team is, qua lengte van dienstverband, vrij jong.

Bij de samenstelling van het team wordt behalve naar de kennis en kunde, ook een nadruk gelegd op diversiteit. Dit omdat wij streven naar een inclusieve werkplek met een divers palet aan kennis en meerstemmigheid.

Organisatieschema 2022

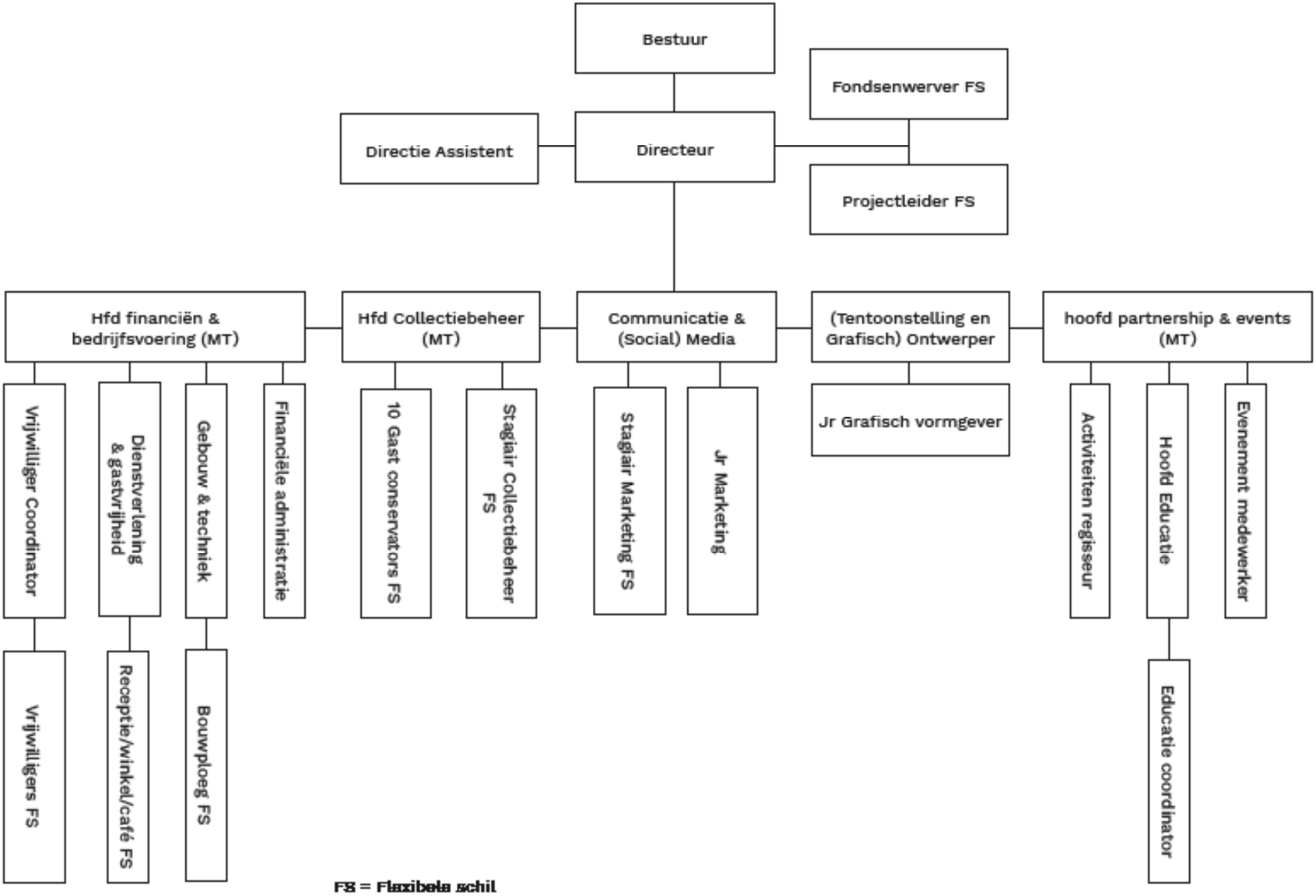

FS = Flexibele schil

Flexibele schil
Naast de vaste medewerkers, oproepkrachten en Publieksmedewerkers, werkt het Cobra Museum met een flexibele schil. Dit houdt in dat er regelmatig met gastconservatoren en freelancers op projectbasis gewerkt wordt, veelal opgenomen in de projectbegroting. De specifieke expertise die deze externe krachten met zich meebrengen, zorgt voor een verrassend en inhoudelijk sterk resultaat.

Publieksmedewerkers
Onze enthousiaste pool van, voornamelijk Amstelveense, vrijwilligers versterken het team in het Cobra Museum als publieksmedewerkers. Hierdoor komen Amstelveense bewoners uit alle lagen van de bevolking samen die wellicht anders niet met elkaar in contact zouden komen. Een zeer belangrijke groep mensen zonder wie het museum niet zou kunnen bestaan. Zij worden begeleid door een vrijwilligerscoördinator die door het VSBfonds wordt gesubsidieerd.

In de volgende beleidsperiode 2024-2027 is het belangrijk om meer ateliermedewerkers aan het Cobra Museum te binden. Daarmee wordt een breder en sterk team samengesteld dat professionele diensten en kwaliteit kan bieden die aan de verwachtingen van de deelnemers voldoen. Het is tevens de wens van het museum om meer lokaal draagvlak te ontwikkelen en de doelgroep diverse te maken: jonger, lokaler en cultureel diverser.

Stagiaires
Het afgelopen jaar heeft het Cobra Museum ook huis geboden aan een aantal talentvolle stagiaires. Dit om de stagiair in staat te stellen om praktische ervaring op te doen op het terrein van onder andere marketing, collectie-inventarisatie, voorbereiden en uitvoeren van een tentoonstelling. In sommige gevallen heeft dit geresulteerd in een samenwerking naast of na afronding van de studie.

COBRA
MUSEUM
VOOR MODERNE
KUNST
Amstelveen

Sandbergplein 1
1181 ZX Amstelveen
+31 (0)20 5475050
cobra-museum.nl